

6.2 SÅDAN PLANTER OG BESKÆRER DU FRUGTTÆRER

Plantetid

Den ideelle plantetid for frugttræer er fra oktober til midten af april.

Bestøvning

Hos mange frugttyper findes der både sorter, som er selvbestøvende, og sorter som skal bestøves. Sidstnævnte har brug for en pollendonor – helst i nærheden. Men hver sort kan kun bruge ganske bestemte andre sorter til bestøvning. Hvis man således kun ønsker at plante et enkelt frugttræ i sin have, skal man være opmærksom på, at det skal være selvbestøvende.

Høsttid og høstens varighed

Har du tænkt over, at det tager tid at høste? Mange typer frugt er modne og skal høstes omkring ferietiden. Høstens varighed er også en tidsfaktor. Nogle sorter skal plukkes inden for 14 dage, hos andre strækker høsten sig over en hel måned.

Størrelse og vækst

Et stort frugttræ i vores små og mellemstore haver optager for megen plads. Derfor er der blevet udviklet træformer, som er i bedre overensstemmelse med vores små haver. Man kan efterhånden vælge mellem følgende træstørrelser:

Højstammede træer har en stammehøjde på

1,60 til 1,80 m. De har brug for megen plads, kaster en stor skygge og bærer mange frugter.

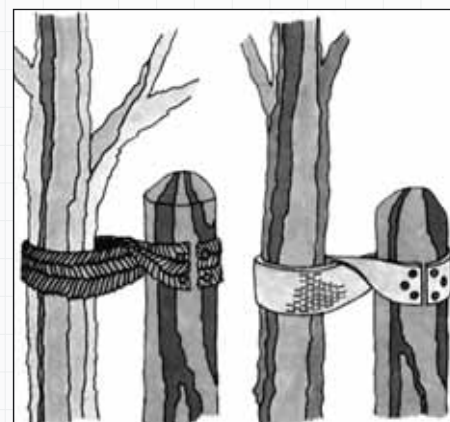
Halvstammede træer har en stammehøjde på 1 til 1,20 m og er i dag de mest udbredte træformer hos blomme og sødkirsebær i haven.

Lavstammede træer har en stammehøjde på 80 til 100 cm; men deres krone bliver lige så stor som hos halvstammede træer.

Busktræer minder med deres stammehøjde på 40 til 60 cm mest om buske. Denne form anbefales især til surkirsebær, fordi det letter høsten og den kraftige beskæring, som man skal udføre hvert år.

Plant frugttræerne rigtigt

Plantehullet skal placeres mindst 5 m fra kanten af grunden for at undgå ballade med naboen om nedfaldsfrugt og visne blade. Før plantningen graves et område på ca. 2 m² igennem i en spadedybde (er jorden tung, graves der dybere). Plantehullet skal være mindst 50 cm dybt og så bredt, at rødderne kan bredes ud. Slå en pæl i jorden. Træet bør stå i vand først. Først hældes man kompost i plantehullet, hvorefter træet sættes i. Vær opmærksom på, at podestedet ligger over jordoverfladen. Fyld derefter hullet op med muldjord blandet med kompost

og træd jorden til. Anlæg derefter en vandingsrende rundt om plantestedet, og vand godt. Fastgør træet til pælen med en otte-tals-slynge. Husk at dække området omkring træet med flis – dog ikke op ad stammen for at undgå gnaverangreb.

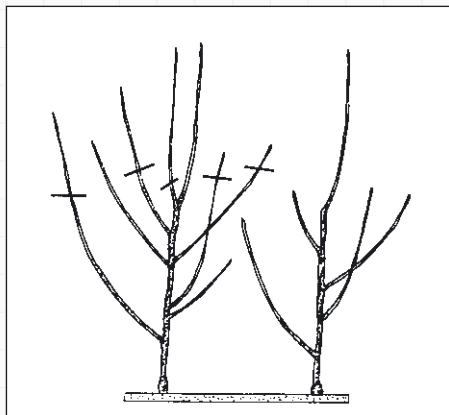
De unge træer bør ikke bære frugter i deres første år, så de i stedet kan bruge al deres kraft på opbygningen af rodnettet. Man skal derfor fjerne de første blomster.

Fortsættes på bagsiden

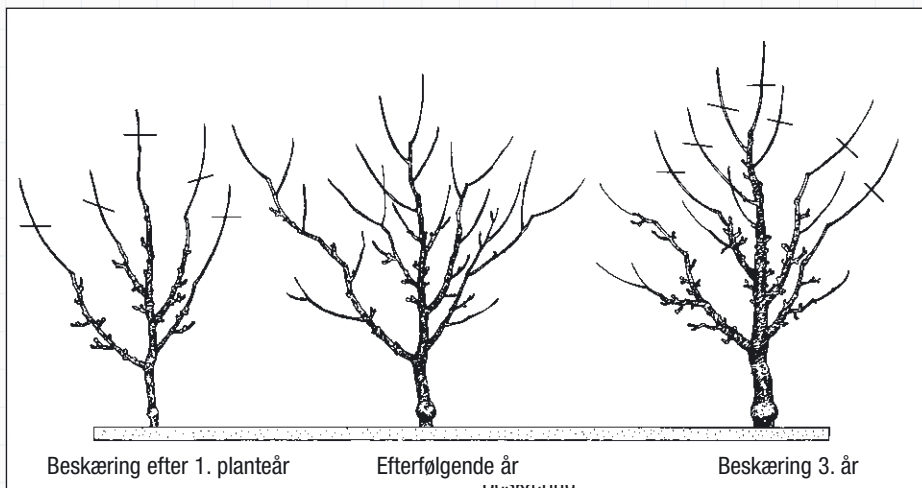
Beskæring af unge frugttræer

Efter plantningen beskæres frugttræerne første gang i foråret og i løbet af de næste 3-5 år i slutningen af februar/begyndelsen af marts. Før det første snit er det vigtigt at fastlægge hovedskuddet, som skal danne den videre stamme, samt 3 eller 4 hovedgrene, som den fremtidige krone skal udvikle sig ud fra.

De vigtigste beskæringsregler:

- 1. Afkort hovedskuddet, og fjern alle konkurrerende skud**
- 2. Beskæring af alle konkurrerende skud til hovedgrenene**
- 3. Beskæring af alle lodrette skud**
- 4. Fjernelse af alle de skud, som vokser indad.**

Vinterbeskæring

Frugttræer som ikke bliver beskåret, bliver gamle før tiden og bærer kun sparsomt. Så snart frugttræerne har smidt deres løv og helt ind i januar måned er det muligt at foretage en udtyndende eller foryngende beskæring. Vælg en solrig og helst frostfri dag til beskæring af træerne.

Ved udtynding fjernes tætsiddende, svagelige eller endog døde grene og skud, som vokser indad.

Gamle træer, som næsten ikke danner nye skud mere, får derimod en foryngelsesbeskæring, hvor kronen skæres tilbage med ca. en tredjedel. Denne kraftige beskæring motiverer selv meget gamle træer til at sætte forbløffende mange skud.

Rens snitkanterne og smør træharpiks på snitfladerne, så der ikke sætter sig sygdomsfremkaldende bakterier i de åbne steder.

Hvad skal jeg bruge?

- Til plantning: spade, kompost eller muldjord, pæl, bånd til ottetalsslynge, dækningsmateriale
- Til beskæring: havesaks, evt. sav til større grene, træbalsam